

Udskrift af dombogen

DOM

Afsagt den 15. oktober 2014 i sag nr. BS [REDACTED]

Jannie [REDACTED] (tidligere [REDACTED])

[REDACTED]

mod

[REDACTED] Forsikring A/S

[REDACTED]

Sagens baggrund og parternes påstande

Jannie [REDACTED] (tidligere [REDACTED]) var den 3. september 2008 fører af en bil, da hun blev påkørt af en bagvedkørende bil. Føreren af den bagvedkørende bil var forsikringstager hos [REDACTED] Forsikring A/S. Nærværende sag drejer sig om, hvorvidt Jannie [REDACTED] som følge af uheldet er berettiget til svie og smerte, godtgørelse for yderligere varigt mén, erstatning for midlertidig erhvervsevnetab og tabt arbejdsfortjeneste.

Under sagen, der er anlagt den 29. september 2010, har sagsøgeren, Jannie [REDACTED] nedlagt påstand om, at sagsøgte, [REDACTED] Forsikring A/S, dømmes til betale 652.035,24 kr., hvoraf 99.150 kr. forrentes fra sagens anlæg til betaling sker, 487.275 kr. forrentes fra den 10. januar 2014 til betaling sker, og 65.610,24 kr. forrentes fra den 18. august. 2014 til betaling sker.

Jannie [REDACTED] har gjort gældende, at hun ved ulykken pådrog sig en piskesmældslæsion.

Sagsøgte, [REDACTED] Forsikring A/S, har principalt nedlagt påstand om frifindelse, subsidiært at den påståede erstatning fastsættes til et mindre beløb end påstået.

Jannie [REDACTED] har fri proces.

Jannie [REDACTED] har opgjort sin påstand på følgende måde:

Maksimum godtgørelse for svie og smerte kr. 63.000,00

Godtgørelse for varigt mén 5% kr. 36.150,00 kr. 99.150,00

Godtgørelse for yderligere varigt mén svarende til 5% kr. 40.875,00

Erstatning for midlertidigt erhvervsevnetab:

Årsløn kr. 159.000,00 Opreguleret til 2014

kr. 186.000,00 x 10 x 25% = kr. 465.000,00

÷ aldersreduktion 4% (33 år) kr. 18.600,00 kr. 446.400,00

Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste kr. 65.610,24

I alt kr. 652.035,24

Oplysningerne i sagen

Denne dom indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a, stk. 2.

Den 3. september 2008 kørte Jannie [REDACTED] i bil ad Grenåvej i Randers. Da hun holdt stille for en forankørende, blev hun påkørt af en bagvedkørende bil. Hun var samme dag hos egen læge, og i journalen er anført følgende:

"Hun har gennem godt 1 måned haft smerter i lænden som trækker ned i baller-
ne, mest på hø. side og op mellem skulderbladene.
Hun er startet på nyt arbejde 26.6 med madlavning og rengøring.
2 timer før hun kommer har hun været ude for UT. Holder stille ved kryds og
en bil kører op bag i hende. Hun fik piskesmæld i nakken og mærker nu ømhed
i musklerne i nakken samt let hovedpine.
Vågen og klar og ikke mistanke om commitio.
Col. cerv. bevæger frit, ømhed af nakkemuskler.
Col. thoracolumb: Bevæger helt frit, normale krimpinger. Hun er fjedringsø
på mange hvivler, og lidt muskulær ømhed.
Ømhed af hø. sidige glutealmuskulatur.
Hofter bevæges frit. Lidt stramning af hasmuskler. henv. til fys"

Den 8. september, 15. september, 19. september og 22. september 2008 var Jannie [REDACTED] i konsultation hos egen læge med blandt andet symptomer på træthed og smerter, og der blev aftalt behandling hos fysioterapeut og kiropraktor.

Den 13. oktober 2008 meddelte [REDACTED] Forsikring A/S, at man anerkendte erstatningspligten for så vidt angår eventuelle midlertidige gener.

Den 15. oktober 2008 kontaktede Jannie [REDACTED] på ny egen læge, hvor der i journalen er anført følgende:

"Hun har været hos kiropraktor ialt 4 gange. Synes ikke det har bedret på symptomerne. Hun har fået taget rtg. af col. cerv.
Hun har fortsat nakkesmerter, hovedpine, snurren i hø. hånds fingre. Sover dårligt, idet hun vågner hyppigt. Går i seng ved 20 tiden og står op kl. 5.
Hun er afskediget fra tidligere job, men blevet tilbudt nyt job på lager, men er i

tvivl om hun vil kunne magte det. Afventer at kommunen tager initiativ.
 Obj. bevæger helt frit i col. cerv. Der er ingen særlige muskelstramninger.
 Normale neurologiske forhold på OE.
 Hun henvises til fortsat behandling hos fysioterapeut.
 Vi taler om at leve livet så tilnærmet det normale som muligt.
 Hun er tilbudt en lille dosis Noritren men er umiddelbart afstandtagende. Vil overveje."

Jannie [redacted] blev den 10. juni 2009 henvist til reumatolog. Hun havde på det tidspunkt gået både til kiropraktor og fysioterapeut, men det var afsluttet. Hun var i konsultation den 14. oktober 2009 hos reumatolog Erik Gustavsen. I løbet af 2009 kontaktede Jannie [redacted] flere gange egen praktiserende læge med oplysning om, at hun fortsat havde hovedpine, nakkesmerter, svimmelhed, træthed og soven i fingrene. Der blev også konstateret en moderat depression, og hun blev henvist til psykolog. I 2010 var hun også i konsultation hos egen læge vedrørende spændingshovedpine.

Jannie [redacted] har siden ulykken været sygemeldt og har løbende været i forbindelse med de kommunale myndigheder. Hun kom endvidere i virksomhedspraktik hos Pomp de Lux i Egå i marts 2009, ligesom hun senere i 2009 var på Ungdomsskolecentret i Hornslet og Solgården SFO. Disse ansættelsesforhold var af kort varighed.

Den 30. oktober 2009 søgte Jannie [redacted] om kontanthjælp, idet hendes sygedagpenge var stoppet pr. 31. oktober 2009. Hun fik bevilliget kontanthjælp pr. 1. november 2009. Den 11. december 2009 blev der i kommunen afholdt en jobsamtale, hvori blandt andet er anført, at Jannie [redacted] tidligere havde udtrykt ønske om at uddanne sig indenfor det pædagogiske område, men efter praktikken i SFO var hun blevet klar over, at hun ikke kunne magte det på grund af støj m.m.

I marts 2010 kom Jannie [redacted] i et 8 ugers optrænende forløb på Projektcenter Syddjurs i Følle, og den 1. juli 2010 kom hun i virksomhedspraktik i Delfinhuset i Skæring.

Der er under sagens forløb udarbejdet en speciallægeerklæring af den 27. juli 2011 af neurolog Niels Sunde. I resumé og konklusion er anført følgende:

"35-årig kvinde, der for snart 3 år siden, den 3. september 2008 var udsat for et trafikuheld, idet hun som fører af personvogn blev påkørt bagfra. Den materielle skade var forholdsvis begrænset, men skadelidte fik ved ulykken hovedet kastet bagover og herefter fremad. Pådrog sig ingen udvendige læsioner. Der var ingen bevidsthedspåvirkning, men hun havde efterfølgende smerter i nakke og let hovedpine. Der blev via egen læge iværksat en længerevarende fysiurgisk behandling. Forsøgte også kiropraktorbehandling, men tålte ikke denne, og der har ikke været nogen væsentlig fremgang i tilstanden. Skadelidte var på ulykkestidspunktet beskæftiget 25 timer om ugen som køkkenhjælp, efterfølgende sygemeldt. Har gennemført flere arbejdsprøvnninger, som hun har måttet opgive. Aktuelt på kontanthjælp og i arbejdsprøvning i et autoreservedelsfirma. Der

er vedvarende klager over nedsat kraft og en snurrende fornemmelse i højre overekstremitet, trykkende smerte i nakke og diffus hovedpine, problemer med korttidshukommelse og koncentration, hurtig udtrætning og søvnbesvær samt øresusen.

Ved den objektive undersøgelse findes diffust nedsat kraft i højre overekstremitet, der vurderes at være smertebetinget. Endvidere nedsat bevægelighed i nakke hvad angår rotation mod venstre. Der er trykømhed af de øvre torntappe i nakken og muskulær ømhed, specielt i den højresidige nakkemusculatur. Der er ingen neurologiske udfald.

Rent lægeligt har skadelidte ved ulykkestilfældet været udsat for et vridtraume af nakkehvirvler af piskesmældstype, og der er vedvarende symptomer som ovenfor anført, der ikke har reageret særligt på den iværksatte behandling. Angiveligt tidligere ingen væsentlige problemer med ryggen, men dog ifølge egen læge især lænderygssymptomer måneden forud for aktuelle. Der ser ikke ud til tidligere at have været problemer med nakken.

Det er således min vurdering, at det er overvejende sandsynligt, at der er årsagssammenhæng mellem aktuelle ulykkestilfælde og skadelidtes nuværende tilstand. Jeg tror dog, at der fortsat er udsigt til, at tilstanden kan bedres, og at det er vigtigt, at hun fortsætter energisk optræning som anført af fysiurg. Der er ikke noget der tyder på, at hun har pådraget sig en neurologisk skade, og udover en vedvarende rygotræning har jeg ikke yderligere behandlingsforslag."

Retslægerådet har i et brev af 12. oktober 2012 besvaret nogle stillede spørgsmål således:

"Spørgsmål A:

Såfremt det lægges til grund, at den bil, Jannie [redacted] førte ved påkørslen den 3. september 2008, ved påkørsel bagfra blev udsat for en hastighedsændring på omkring 9 km/t, ønskes det oplyst, om der er holdepunkter for at fastslå, at Jannie [redacted] ved påkørslen har været udsat for påvirkninger, der er egnede til at påføre hende varig fysisk skade.

Retslægerådet har i besvarelser givet udtryk for, at der ikke er videnskabelig evidens for fastsættelse af en nedre grænseværdi for personskade baseret på materiel skade eller hastighedspåvirkningenændringer ved trafikulykker ved lav hastighed.

Retslægerådet bedes i tilslutning hertil oplyse, om der omvendt foreligger videnskabelig evidens for, at personer påføres legemlige skader ved sådanne kollisioner?

Vurdering af konsekvenser af hastighedsændringer ligger udenfor Retslægerådets sagkundskab.

Spørgsmål B:

Det ønskes i tilslutning til besvarelsen oplyst, om gener, som de Jannie [redacted] påberåber sig umiddelbart efter uheldet, sædvanligvis er forbigående.

Det ønskes i tilslutning til besvarelsen oplyst, om en sammenhæng mellem Jannie [redacted] senest beskrevne tilstand (bilag 13) og færdselsuheldet den 3. september 2008 må karakteriseres som sikker, sandsynlig mindre sandsynlig eller usikker.

Gener efter påkørselsuheld er sædvanligvis forbigående. Sagsøgers gener efter uheldet den 03.09.2008 er beskrevet af neurokirurg Niels Sunde:

Prikkende fornemmelse i højre arm og hånd. Allerede før uheldet er der den 08.09.2006 beskrevet ændret følesans i 2. og 3. finger på højre hånd, hvor der blev henvist til neuronografi.

Hovedpine er også beskrevet 11.09.2007 og 03.10.2007 efter det første påkørselsuheld. Det er uklart, om der er tale om en forværring.

Trykken i nakken er ligeledes beskrevet 03.10.2007.

Klager over hukommelsesproblemer og nedsat koncentrationsevne er nye. Dog er der i 2007 beskrevet psykiske problemer førende til henvisning til psykolog.

Øresusen og søvnbesvær er nye gener, hvis sammenhæng med færdselsuheldet er usikker.

Spørgsmål C:

Er der i det lægelige materiale beskrevet objektive forhold, der kan støtte en antagelse om årsagssammenhæng.

Det ønskes i tilslutning hertil oplyst, om gener, som de Jannie [redacted] påberåber sig, er specifikke for påvirkninger, som den hun måtte have været udsat for i forbindelse med hændelsen den 3. september 2008.

Det ønskes i tilslutning hertil oplyst, om tilsvarende gener ses hos personer, der ikke har været udsat for traumatiske påvirkninger som udslag af psykiske og psykosociale påvirkninger, som de Jannie [redacted] efter egen læges journal (bilag 9) har været udsat for.

De objektive fund er beskedne med let indskrænket bevægelighed af halsen og ømhed af nakkemusklér. Tilsvarende gener kan ses hos personer, der ikke har været udsat for traume.

Spørgsmål D:

I det omfang Retslægerådet måtte lægge til grund, at Jannie [redacted] har udviklet en kronisk smertetilstand ønskes det oplyst, om årsagerne til en sådan kan være mange og komplekse, og om dette vanskeliggør mulighederne for mere sikkert at udtale sig om årsagen til en sådan kronisk smertetilstand.

I det omfang det måtte blive lagt til grund, at Jannie [redacted] har udviklet en kronisk smertetilstand ønskes det oplyst, om der er holdepunkter for at fastslå, at en sådan er forvoldt af de påvirkninger, hun må antages at have været udsat for i forbindelse med færdselsuheldet den 3. september 2008.

Speciallægeundersøgelse ved Niels Sunde anfører, at sagsøger har vedvarende klager over smerter i nakken og diffus hovedpine. Der er ikke holdepunkter for at fastslå, at disse gener er forårsaget af trafikuheldet 03.09.2008.

Spørgsmål E:

Giver ovennævnte spørgsmåls forelæggelse for rådet i øvrigt rådet anledning til bemærkninger.

Nej."

Retslægerådet har endvidere ved brev af 17. maj 2013 besvaret nogle supple-

rende spørgsmål således:

"Spørgsmål B:

Vedrørende spørgsmål B oplyser Retslægerådet, at sagsøger har beskrevet
- hovedpine den 11.9.2007 og den 3.10.2007 samt
- beskrevet ændret følesans i 2. og 3. finger på højre hånd den 8.9..2006
- den 3.10.2007 er tillige noteret trykken i nakken.

Retslægerådet bedes oplyse, om denne hovedpine og trykken i nakken må anses for forsvundet efter den 3.10.2007 under henvisning til, at der i egen læges journal ikke er omtalt hovedpine eller trykken i nakken før efter påkørslen 3.9.2008.

Retslægerådet bedes således oplyse, om denne sporadisk forekomne hovedpine og trykken i nakken må anses for ophørt i mangel af manglende klager i perioden 3.10.2007—3.9. 2008.

Under henvisning til, at sagsøger kontakter egen læge 2 timer efter ulykkestilfældet den 3.9.2008 og denne angiver "Hun mærker nu ømhed i musklerne i nakken samt let hovedpine" bedes Retslægerådet besvare, om det kan anses for

- sikkert
- sandsynligt
- mindre sandsynligt eller
- usikkert

om denne nu konstaterede hovedpine og ømhed af nakkemusklernes er opstået som følge af uheldet eller er en forværring af tidligere konstateret hovedpine og trykken i nakken forud for den 3.10.2007.

Fravær af noterede klager i egne læges journal er ikke garanti for, at de anførte gener var forsvundet .

Det ser ud som om, uheldet har medført genopblussen af tidligere oplevede gener.

Spørgsmål C:

Vedrørende spørgsmål C henvises der til sagens bilag 13: Niels Sundes speciallægeerklæring, og sagens bilag 9: egen læges journal, hvor det af bilag 13 fremgår, at Niels Sunde objektivt har konstateret påvirkning af bevægeligheden mod venstre af Columna Cervicalis, således at rotation højre/venstre udgør 90/45 grader — altså en nedsættelse til det halve af rotationen mod venstre. På dette grundlag bedes Retslægerådet oplyse, om der tidligere, i egen læges journal, forud for færdselsuheldet den 3.9.2008, er konstateret lignende bevægeindskrænkning af halsen og ømhed af nakkemusklernes i form af trykømheden af de øvre cervicale torntappe. svarende til begge muskelfæster, samt palpationsømheden svarende til den højresidige halsmuskulatur. Retslægerådet bedes endvidere oplyse, om denne bevægeindskrænkning er omtalt i forbindelse med egen læges beskrivelse af ulykken den 3. oktober 2007, eller om den er nytilkommen i forbindelse med ulykken den 3.9.2008. Samtidig bedes Retslægerådet oplyse, om en sådan bevægeindskrænkning normalt ses hos personer, der ikke har været udsat for traume.

I bilag 9 er bevægelsen i halshvirvelsøjlen beskrevet som normal 03.09.08 og 15.10.08. Den 14.10.09 beskrev speciallæge Erik Gustavsen bevægeligheden i halsen som normal. Den i bilag 13 beskrevne indskrænkede bevægelighed i halshvirvelsøjlen kan derfor ikke tilskrives uheldet 03.09.08. Bevægeindskrænkning kan ses ved et almindeligt hold i nakken uden forudgående traume.

Spørgsmål D:

Vedrørende spørgsmål D bedes det oplyst, om den af Niels Sunde objektivt konstaterede bevægeindskrænkning, jf. spørgsmål C kan være årsagen til eller medvirkende til sagsøgers vedvarende klager over smerter i nakken og diffus hovedpine, der er omtalt i egen læges bilag 9 "i hele forløbet efter ulykken" Retslægerådet bedes herunder oplyse, om den påvirkning, som Jannie [redacted] har været udsat for, er egnet til at forårsage de skader, der objektivt er konstateret i nakken i form af bevægeindskrænkning til 50% af det normale og forårsaget den vedvarende diffuse hovedpine, der er konstateret af egen læge og Niels Sunde.

I det omfang Retslægerådet mener, der er holdepunkter for, at generne er forårsaget af andet end trafikuheldet den 3.9.2008, bedes disse venligst angivet.

Smerter i nakken og hovedpine var til stede før der opstod indskrænket bevægelighed. Se besvarelse af spørgsmål C".

Der er endvidere foretaget syn og skøn vedrørende beregning af bilernes hastighed mv., hvor der er udarbejdet en Scan-Chrash test. Heri er blandt andet anført, at hastighedsændringen af påkørte bil kan beregnes til 9,0 km/timen.

Sagen har endvidere i henhold til erstatningsansvarslovens § 10 været forelagt Arbejdsskadestyrelsen, der den 9. december 2013 har fastsat méngraden til 10%, og det varige erhvervsevnetab er midlertidigt vurderet til 25%. I begrundelsen vedrørende méngraden er anført:

"Vi har lagt vægt på sagens lægelige oplysninger, herunder især:

- Neurokirurgisk speciallægeerklæring af 27. juli 2011
- Journal fra egen læge
- Journal fra kiropraktisk klinik

Det fremgår heraf, at Jannie [redacted] har nedsat kraft og en snurrende fornemmelse i højre overekstremitet, trykkende smerte i nakke og diffus hovedpine samt problemer med korttidshukommelse og koncentration, hurtig udtrætning og søvnbesvær samt øresusen.

Ved den objektive undersøgelse findes diffust nedsat kraft i højre overekstremitet, der vurderes at være smertebetinget. Endvidere er der nedsat bevægelighed i nakken, hvad angår rotation mod venstre. Der er lrykømhød af de øvre torntappe i nakken og muskulær ømhød, specielt i den højrøsidige nakkemuskulatur. Der er ingen neurologiske udfald.

Vi har endvidere inddraget

- Retslægerådets besvarelser af 12. oktober 2012 og 17. maj 2013
- Crash-test

I begrundelsen vedrørende erhvervsevnetab er anført:

"Vi har lagt vægt på sagens sociale og økonomiske oplysninger, herunder især

- Akter fra Århus Kommune
- Oplysninger fra SKAT
- Funktionsbeskrivelserne i de lægelige akter

Erstatning for tab af erhvervsevne efter erstatningsansvarsloven skal kompensere for den indtægtsnedgang, som skyldes skadens følger. Vi skal vurdere, hvad Jannie [redacted] ville kunne tjene, hvis skaden ikke var sket og sammenholde det ned hendes indtægtsmuligheder med skaden.

Der ydes kun erstatning for tab af erhvervsevne, hvis indtægtstab er 15 procent eller derover.

Vi har ved vurderingen af erhvervsevnetabet lagt til grund, at Jannie [REDACTED] [REDACTED] er ufaglært og i mange år har haft korterevarige ansættelser og et forsørgelsesgrundlag, der har bestået af dels lønindkomst og dels supplerende dagpenge/ kontanthjælp. På skadestidspunktet var hun ansat som køkkenpige 25 timer ugentligt.

Sideløbende hermed har hun mindreårige børn og er enlig mor. Vi vurderer, at hun i perioder også har udnyttet noget af sin erhvervsevne i hjemmet.

Det er på den baggrund vores opfattelse, at Jannie [REDACTED] [REDACTED] havde en fuld erhvervsevne forud for skaden ned skånehensyn i forhold til lænden. Vi vurderer, at hendes indkomstgrundlag fortsat ville bestå af dels lønindkomst og dels dagpenge/ kontanthjælp, såfremt aktuelle skade ikke var sket.

Vi har herefter lagt til grund, at hendes indtægtsgrundlag på skadestidspunktet var omkring 75.000 kroner årligt."

Forklaringer

Sagsøgeren, Jannie [REDACTED] [REDACTED] har forklaret, at hun i 2005 var ansat i Adecco, der er et vikarbureau. Hun blev sendt ud forskellige steder. Det var noget arbejde, hun selv havde søgt. Hun har 2 børn og har været på barsel de to gange. I forbindelse med sidste barsel, kom hun tilbage på arbejdsmarkedet i midten af 2005. Hun har også arbejdet hos Postdanmark som om-deler. Det var et arbejde som ferieafløser, som hun selv havde søgt. Hun har også arbejdet hos Slipcon Production ApS. Der lavede hun koste til slibemaskiner. Det var et afløserjob, og hun havde fået det gennem en bekendt. Hun var også ansat 3 måneder hos Dansk Supermarked, og det var i delikatesse. Det var et barselsvikariat. Hun har desuden arbejdet hos Carletti. Det var natarbejde, og det kunne hun ikke få til at hænge sammen på hjemmefronten, og derfor sagde hun arbejdet op. Det var heller ikke et fast arbejde. I 2007 arbejdede hun hos Dynautico, hvor hun lavede højttalere til biler. Det var en ansættelse, som hun havde i ca. 6 måneder. Derudover har hun været ansat i Syddjurs Kommune som tilkalddevikar i hjemmeplejen. Det var et arbejde, som hun havde søgt uopfordret. I 2008 var hun ansat på en hud- og fodklinik. Ansættelsen ophørte efter to måneder, fordi det ikke kunne hænge sammen, idet arbejdsgiveren udførte arbejdet fra egen bolig, og det ikke kunne indpasses i ansættelsen. Det var et arbejde, hun havde fundet på nettet. Hun har også været ansat hos Eva og Claudi, hvor hun skulle gøre rent og lave mad. Hun stoppede med arbejdet lige efter, at hun var kommet til skade. Hun var kun til én samtale, hvor de sagde, at de gerne ville have mere fisk og skaldyr, men der er aldrig blevet påtalt noget vedrørende kvaliteten af rengøring.

I juni 2007 var hun sygemeldt på grund af stress. Det var kun i 5 uger, og det var fordi, der var problemer med hjemmefronten. De fik talt tingene igennem, hvorefter det løste sig. Alle de ansættelser, hun har haft, har været kortvari-

ge, men det skyldtes blandt andet, at hendes daværende mand ingen uddannelse havde, og de var enige om, at ægtefællen skulle tage en uddannelse, og at hun så selv efterfølgende skulle tage en ny uddannelse. Indtil hendes daværende mand havde fået uddannelsen, skulle hun tage det arbejde, hun kunne få.

Inden ulykken havde hun konsulteret lægen flere gange på grund af bihulebetændelse og bronkitis, men det er ikke noget, hun længere er generet af. Hun blev pr. 1. september 2008 sygemeldt, og det var to dage før ulykken. Hun har tidligere haft problemer med lænden. Hun søgte læge den 3. september, fordi hun havde en dårlig hals, og hun husker ikke, at det var noget med, at hun havde smerter i lænden på det tidspunkt. Hun kan heller ikke huske noget om, at hun skulle have haft nogle smerter op mellem skulderbladene.

Der blev ikke taget billede af modpartens bil, men fronten på bilen var trykket ind. Gitteret var knækket ind på grund af hendes anhængertræk. Det var tydeligt, at der var sket skader på modpartens bil.

Hun kan ikke huske, hvad det var for et andet job, som hun havde talt med lægen om under konsultationen den 5. oktober 2008, men muligvis har det været hos Brdr. Dahl. Hun har været sygemeldt lige siden ulykken. Hun har fortsat kronisk hovedpine og nakkesmerter. Det er som om, hun har to metalstolper, der holder nakken stiv. Hun kan godt bevæge nakken. Hun er meget støjfølsom, og hvis der er støj, bliver hovedpinen værre. Hun har i dag ingen problemer med lændesmerter. Hun har ikke gået til spinning. Hun har været til linedance to gange. Hun flyttede til Aarhus pr. 1. januar 2011 og har været i arbejdsprøvning hos et firma, der sælger børnetøj. Hun skulle have 16-18 timer om ugen og stoppede, fordi det var for mange timer til, at hun kunne klare det. Herefter har hun ikke haft arbejde. Hun har gået til smertebehandling, men har i øvrigt ikke været i yderligere arbejdsprøvning. Hun får nu fast Panodil mod smerter og Dodol efter behov. Omkring påske 2014 var hun på Genoptræningscentret Sano. Der er ikke sket ændringer i hendes fysiske tilstand. Hun har nu udfyldt papirer hos kommunen om flexjob, og rehabiliteringsteamet skal tage stilling til, om hun kan få det.

Parternes synspunkter

Sagsøgeren har i sit påstandsdokument anført følgende til støtte for den nedlagte påstand:

Vedrørende årsagssammenhæng:

Til støtte for den nedlagte påstand har sagsøgeren gjort gældende, at sagsøgte, som lovpligtig ansvarsforsikringsselskab for skadevolderen, er forpligtet til at betale sagsøger godtgørelse og erstatning i overensstemmelse med påstanden for det økonomiske tab og de varige følger, sagsøgeren har efter ulykken den 3. september 2008.

Det er endvidere gjort gældende, at sagsøgeren blev påkørt med en ikke

ubetydelig fart, og der skete betydelig skade på både sagsøgers og sagsøgtes bilers kofangere, der måtte skiftes. På sagsøgers bil skete der endvidere skade på bagpanelet (bag kofangeren), der skulle repareres i 4 timer.

Skønsmanden fra DanCrash ApS har endvidere i skønsrapporten anført, at der er flere usikkerhedsmomenter i sagen, da der ikke foreligger præcise oplysninger om omfanget af skaden på skadevolders bil, der ikke er blevet takseret eller fotograferet, og det er ligeledes uklart præcist hvilken højde bilerne havde i forhold til hinanden, og der mangler oplysninger om, hvorledes bilerne var belæsset, og om de havde defekte støddæmpere eller slidte hjul.

Endelig ses der ikke at være taget højde for, at sagsøgers bil, efter det oplyste, var påmonteret anhængertræk.

Samlet set er det gjort gældende, at sagsøger har været udsat for en betydelig påvirkning bagfra, der har medført, at sagsøgers bil, der ellers holdt stille, på grund af kraftig energioverførsel, blev skubbet fra 0 km/timen til ca. 10-15 km/timen i løbet af 0,1 sekund. Denne betydelige energioverførsel har derved påvirket sagsøger og ikke mindst sagsøgers hoved, idet sagsøger sad fastlåst i sikkerhedsselen, og skaden på nakken er derved opstået. Ulykkens kraft og energi har ikke været så ubetydelig, at dette i sig selv giver anledning til at betvivle årsagssammenhængen mellem påkørslen og sagsøgers varige følger efter ulykken.

Da sagsøger endvidere konsulterede egen læge samme dag, som skaden skete, og derved har dokumenteret, at smerterne i nakken samt ømhed i muskler og hovedpine opstod i meget kort tidsmæssig tilknytning til påkørslen, er dokumentationskravet til initialsymptomer opfyldt.

I perioden efter skaden 3. september 2008 foreligger der endvidere udførlig dokumentation for tilstedeværelsen af ”brosymptomer”, det vil sige dokumentation for, at personskaden har været tilstede siden skaden skete og frem til vurderingen af de varige mén og det midlertidige erhvervsevnetab, jf. Arbejdsskadestyrelsens udtalelse af 9. december 2013.

Arbejdsskadestyrelsen besidder en særlig ekspertise og kompetence til at vurdere mén og erhvervsevnetab i henhold til Lov om erstatningsansvar, og Arbejdsskadestyrelsen har i forbindelse med deres vurdering af sagen, i henhold til Erstatningsansvarslovens § 10, haft sagen forelagt for Styrelsens neurologiske speciallægekonsulent, som har vurderet, at der er juridisk årsagssammenhæng i henhold til Lov om erstatningsansvar.

Retslægerådet foretager ikke vurderinger af spørgsmålet om årsagssammenhæng i henhold til de erstatningsretlige regler, idet Retslægerådet ikke er uddannet hertil eller har kompetence hertil.

Vurderingen af den erstatningsretlige årsagssammenhæng foretages således

af Arbejdsskadestyrelsen og Arbejdsskadestyrelsens speciallægekonsulenter, og den endelige prøvelse henhører under domstolene.

Retslægerådet foretager derimod et lægevidenskabeligt skøn, der ikke kan sammenlignes med den juridiske årsagsrelation, og det bestrides derfor, at Retslægerådets udtalelser kan tillægges nogen betydning i sagen, og Retslægerådets udtalelser indeholder på ingen måde en sådan lægefaglig relevant vurdering, at Retslægerådets udtalelser kan anvendes til at tilsidesætte Arbejdsskadestyrelsens vurdering af 9. december 2013.

Det er derfor gjort gældende, at Arbejdsskadestyrelsen har foretaget en grundig prøvelse af alle sagens lægelige og erhvervsmæssige sagsakter, herunder Retslægerådets udtalelse, og Retslægerådets udtalelser udgør derfor ikke det fornødne, sikre grundlag til at tilsidesætte Arbejdsskadestyrelsens vurderinger.

Da Retslægerådets udtalelse ikke udgør det fornødne sikre grundlag til at tilsætte Arbejdsskadestyrelsens erstatningsretlige vurdering, har sagsøgte samlet set ikke løftet bevisbyrden for, at vurderingen af det varige mén og midlertidige erhvervsevnetab skal tilsidesættes, og retten bør derfor tilkende sagsøgeren godtgørelse og erstatning i overensstemmelse med den nedlagte påstand.

Vedrørende fastsættelse af årsløn:

Værdien af sagsøgers arbejdskraft på skadestidspunktet i 2008 er fastsat til kr. 159.000,00, opreguleret til kr. 186.000,00 i 2014-niveau, og det er gjort gældende, at der ved fastsættelsen af denne årsløn er taget relevante og tilstrækkelige hensyn til de perioder, hvor sagsøger ikke har oppebåret lønindtægt.

Da sagsøger på skadestidspunktet ligeledes valgte at bruge en del af sin arbejdskraft i hjemmet på grund af mindreårige børn på 4 og 6 år og en udearbejdende ægtefælle med skiftende og omfattende arbejdstider, er gjort gældende, at denne fastsatte årsløn som minimum modsvarer værdien af sagsøgers arbejdskraft på skadestidspunktet, og at der derfor ikke foreligger grundlag for at fastsætte værdien af årslønnen til mindre end dette beløb.

Sagsøger har både før og efter skaden har givet udtryk for vilje og ønske til at arbejde og have erhvervsmæssig tilknytning, ligesom det fremgår, at sagsøger har søgt og på egen hånd skaffe flere forskellige erhvervsmæssige kontakter og praktikker.

Det er endvidere gjort gældende, at det ved vurderingen af erhvervsevnetabet ikke skal komme den skadelidte til skade, at vedkommende eventuelt ikke har været i stand til at opnå ansættelse i en kortere eller længere periode, når hun har stået til fuld rådighed for arbejdsmarkedet.

Vedrørende erstatning for tabt arbejdsfortjeneste:

Det er gjort gældende, at sagsøgers krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste som minimum kan opgøres til det under påstanden opgjorte beløb.

Da erstatningskravet er opgjort for en periode på mere end 5 år, er der tale om en opgørelse af det sikre mindstekrav, idet det er gjort gældende, at sagsøger utvivlsomt ville have haft andet lønnet arbejde i noget af perioden fra 2008 til 2014, såfremt skaden ikke var sket, når henses til de lønindtægter, sagsøger havde opnået i de sidste 2 år forud for skaden, hvorfor det er ubetænkeligt at lægge til grund, at sagsøger som minimum har mistet indtægt svarende til det opgjorte beløb.

Der foreligger tilstrækkelig dokumentation for, at sagsøger ved ulykken den 3. september 2008 med overvejende sandsynlighed blev påført en whiplash-skade, og at det ligeledes med tilstrækkelig, overvejende sandsynlighed er dokumenteret, at der foreligger varige følger heraf svarende til et varigt mén på 10% og et midlertidigt erhvervsevnetab på 25%, jf. Arbejdsskadestyrelsens udtalelse af 9. december 2013.

Da der endnu ikke foreligger en vurdering af det endelige erhvervsevnetab, er gjort gældende, at der foreløbigt kun kan afsiges dom om det varige mén og det midlertidige erhvervsevnetab jf. Arbejdsskadestyrelsens vurdering af 9. dec. 2013.

Det er også gjort gældende, at da sagsøger i årene forud for skaden havde haft ikke uvæsentlig lønindtægt, samt da Arbejdsskadestyrelsen har vurderet, at sagsøger på grund af skaden som minimum ville have et fremtidigt indtægtstab på 25% pr. år, kan kravet om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i perioden 20. september 2008 til 9. december 2013 ikke fastsættes til mindre end kr. 65.610,24, som opgjort i påstanden.

Sagsøgte har i sit påstandsdokument anført følgende til støtte for den nedlagte påstand:

Anbringender

Det bestrides, at Jannie [REDACTED] har ført bevis for, at de gener, hun oplever og finder erhvervshindrende, er forårsaget af de påvirkninger, hun måtte have været udsat for i forbindelse med den beskedne påkørsel den 3. september 2008.

Påkørslen skete med overordentlig lille hastighed og medførte alene en beskeden kofangerskade, og en beregning i PC-Crash analysesystemet viser, at hastighedsændringen for den bil, Jannie [REDACTED] sad i, ikke har oversteget 6,21 km/t, og en så beskeden hastighed må betegnes som i det mindste som mindre egnet til at føre til gener som de, Jannie [REDACTED] påberåber sig.

Som det mindste må den beskedne grad af påvirkning føre til en skærpelse af beviskravene for årsagssammenhæng.

Det må på baggrund af Retslægerådets besvarelse, særligt svaret på spørgsmål D, lægges til grund, at der ikke er holdepunkter for at fastslå, at de gener, sagsøger har påberåbt sig i forbindelse med speciallægeundersøgelsen hos speciallæge Niels Sunde, er forårsaget af påvirkninger i forbindelse med påkørslen den 3. september 2008.

Jannie [redacted] gener er uspecifikke og svarer til gener, der ses hos personer, der ikke har været udsat for belastninger af traumatisk karakter.

Tilsvarende gener ses hos personer, der har været udsat for belastende psykosociale omstændigheder relateret til personlige, familiemæssige og arbejdsmæssige forhold.

Det bestrides, at Jannie [redacted] sygdomsmedlæggelse kan henføres til reelle helbredsmæssige begrænsninger, og sygdomsmedlæggelsen kan ikke reoffærdiggøres af en mere psykosocial betinget uoverkommelighedsfølelse.

Det bemærkes i tilslutning hertil, at Jannie [redacted] både før og efter uheldet efter det foreliggende har konsulteret psykolog.

Det bestrides, at Arbejdsskadestyrelsens vejledende udtalelse af 9. december 2013 dokumenterer årsagssammenhæng. Arbejdsskadestyrelsen har, som det ofte ses, arbejdet med en formodning for årsagssammenhæng uden blik for, at reglen i arbejdsskadesikringslovens § 12, stk. 2 om årsagspræsumption alene gælder sager omfattet af arbejdsskadesikringsloven.

Det bemærkes, at Arbejdsskadestyrelsen tilsyneladende ikke har forstået eller har villet anvende Retslægerådets årsagsvurdering, jf. styrelsens interne lægeark.

Størrelsen af det rejste krav bestrides på det foreliggende grundlag som udo-kumenteret.

Det må komme sagsøger bevismæssigt til skade, at denne alene i begrænset omfang har efterkommet de under forberedelsen fremsatte opfordringer.

1. Svie- og smertegodtgørelse

Det bestrides, at uheldet har ført til en sygeperiode, der berettiger til godtgørelse for svie og smerte.

2. Tabt arbejdsfortjeneste

Det fremgår af Jannie [redacted] arbejdsgivers opsigelsesskrivelse af 5. september 2008, at opsigelsen i prøvetiden var relateret til arbejdsmæssige forhold og ikke som angivet i stævningen uheldsfølger.

Det bestrides, at der har været holdepunkter for at antage, at Jannie [redacted] ville have oppebåret erhvervsindtægt i den i sagen omhandlede sygeperiode.

I øvrigt er kravet i enhver henseende udokumenteret.

3. Méngodtgørelse

Kravet bestrides ikke størrelsesmæssigt, såfremt sagsøger frafalder rentepåstanden vedrørende forrentning af svie- og smertegodtgørelse fra sagens anlæg.

4. Erhvervsevnetabserstatning

Det bestrides, at der er noget som helst grundlag for at fastslå, at sagsøgers erhvervsevne med fornøden sikkerhed skulle være reduceret med 25 %.

Sagsøgers erhvervmæssige situation var på tidspunktet for Arbejdsskadestyrelsens vejledende udtalelse uafklaret, og der er ikke holdepunkter for med den fornødne sikkerhed at fastslå, at et varigt erhvervsevnetab vil kunne opgøres til 25 %

Der er heller ikke holdepunkter for at fastslå, at sagsøgers årsløn, hverken efter erstatningsansvarslovens § 7 stk. 1 eller § 7 stk. 2, som påstået kan opgøres til kr. 175.000,00.

Rettens begrundelse og afgørelse

Det kan efter bevisførelsen lægges til grund, at Jannie [redacted] den 3. september 2008 holdt stille for en forankørende bil, hvor hun blev påkørt af en bagvedkørende bil. Efter den foretagne PC-Chrash analyse lægges til grund, at den bagvedkørende bil kørte med ganske lav hastighed ved påkørslen. Jannie [redacted] var samme dag hos egen læge, hvor hun oplyste om lændesmerter gennem en måned, som blandt andet trak op mellem skulderbladene, og hun fortalte også lægen, at hun samme dag havde været ude for et færdselsuheld.

Efter de lægelige oplysninger lægges endvidere til grund, at Jannie [redacted] forud for trafikulykken den 3. september 2008 flere gange i 2006 og 2007 konsulterede egen læge, idet hun havde det dårligt samt havde søvnbesvær og hovedpine. Hun var endvidere i 2007 i psykologbehandling, og det kan desuden efter bevisførelsen lægges til grund, at hun har haft svært

ved at få en fast og stabil tilknytning til arbejdsmarkedet.

Retslægerådet har i besvarelse af spørgsmål D anført, at der ikke er holdepunkter for at fastslå, at Jannie [REDACTED] smerter i nakken og diffuse hovedpine er forårsaget af trafikuheldet den 3. september 2008. På baggrund heraf og sammenholdt med oplysningerne om Jannie [REDACTED] [REDACTED] helbreds- og arbejdsmæssige forhold forud for ulykken den 3. september 2008, finder retten det ikke godtgjort, at der er den fornødne årsagssammenhæng mellem færdselsuheldet og Jannie [REDACTED] [REDACTED] helbredsmæssige gener, hvorved bemærkes, at den omstændighed at Arbejdsskadestyrelsen har en anden opfattelse af årsagssammenhæng end Retslægerådet ikke kan føre til andet resultat.

Som følge af det anførte frifindes [REDACTED] Forsikring A/S.

Med hensyn til sagens omkostninger er der taget udgangspunkt i de vejledende salærtakster og sammenholdt med sagens omfang. Beløbet til dækning af advokatbistand fastsættes til 75.000 kr. og positive udlæg til 7.285 kr.

Thi kendes for ret:

Sagsøgte, [REDACTED] Forsikring A/S, frifindes.

Inden 14 dage skal Statskassen betale 82.285 kr. i sagsomkostninger til sagsøgte [REDACTED] Forsikring A/S.

Lene Hjerrild
dommer
/kia

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten i Randers, den 15. oktober 2014.

Emma Schwartz-Christensen, elev